

LANDSBYGDEN LEVER I KARLSTAD

SJU LYSANDE EXEMPEL FRÅN KARLSTADS KOMMUN

Omgivningarna kring Karlstads tätort präglas av landsbygd och flera mindre samhällen. Här erbjuds attraktivt boende och många aktiviteter – vid vattnet, i skogen och i ett öppet landskap. Lite godare, gladare och grönnare.

VÄLKOMMEN TILL KARLSTADS KOMMUN

Nästan 17 000 av Karlstads medborgare bor på landsbygden eller i ett av de mindre samhällena utanför tätorten. Kanske känner du igen Ortsnamn som Molkom, Skattkärr och Vålberg. Edsvalla, Vallargärdet och Väse är några till.

En levande landsbygd är en förutsättning för att Karlstad ska växa. Vi planerar och agerar för att nå vår vision Livskvalitet Karlstad 100 000. Och är det något som våra medborgare utanför tätorten uppskattar så, är det just den livskvalitet som landsbygden erbjuder. Här presenterar vi några goda exempel på företag, föreningar och eldsjälar som bidrar till landsbygdens utveckling och på sitt sätt skapar förutsättningar för Karlstads kommuns tillväxt. Ta gärna kontakt om du vill veta mer.

LIVSKVALITET OCH TILLVÄXT

Attraktiva boenden, service, fritid, skolor, vård, omsorg och kommunikationer. För att landsbygden runt Karlstad ska leva och utvecklas är det självklart för oss att ta vara på de resurser som redan finns samtidigt som vi investerar i nytt.

De senaste åren har Karlstads kommun investerat över 240 miljoner kronor, bland annat i Nyeds skola och

Vålbergsskolan, byggt en ny idrottshall och aktivitetshus i Väse och renoverat vårdhemmet i Vålberg. Vi bevakar också att vägnätet håller god standard och att kollektivtrafiken når ut och underlättar kommunikationerna för alla medborgare i kommunen.

FYRA MEDBORGARKONTOR

Karlstads kommun har medborgarkontor i Vålberg, Molkom, Skattkärr och på Kronoparken. Medborgarkontoren förbättrar tillgängligheten till kommunal service och stärker banden mellan ytterområden och centralort. Här bedrivs aktivt utvecklingsarbete. Människors engagemang, initiativ och synpunkter fångas upp genom en levande dialog i frågor som berör många medborgare.

KONTAKT

**Kontakt: Helena Danielsson,
tfn 073-800 20 32
e-post medborgarkontor@karlstad.se**

Ängsbacka kursgård har hela tiden varit mer känd utanför Värmland än i närområdet.

FESTIVALER OCH KURSER FÖR PERSONLIG UTVECKLING

Varje år söker sig tusentals besökare från hela världen till Ängsbacka kursgård i Molkom. Festivaler och kurser med fokus på personlig utveckling attraherar allt fler.

Året var 1996 då ett kompisgäng hittade den perfekta platsen för att förverkliga sina drömmar om att driva en mötesplats för människor i utveckling.

Till den första No Mind-festivalen kom 150 personer. Nu är detta arrangemang en tradition som varje sommar drar över 1000 deltagare. Barnfamiljer, ungdomar, unga vuxna och lite äldre vuxna.

– Ängsbacka är en mötesplats för människor som vill leva med ett öppet hjärta, berättar Alexander Karlsson, verksamhetsledare. Verksamheten har vuxit successivt. Idag drivs Ängsbacka av en medlemsägd ekonomisk förening för att säkerställa att verksamheten även fortsatt drivs i samma anda. Kurs- och

festivalverksamheten står för den största omsättningen, men på området finns även en musikstudio, ett sågverk och en butik med e-handel.

Ängsbacka kursgård har hela tiden varit mer känd utanför Värmland än i närområdet. Detta håller på att förändras i takt med att flera intresseföreningar och företagare i Molkom träffar varandra och samverkar.

– Ungefär 50 personer har hittat till Molkom och bosatt sig här efter att ha besökt Ängsbacka, fortsätter Alexander. Vi bidrar även till utveckling och tillväxt i bygden genom att främst servera ekologisk och närproducerad mat vid våra arrangemang. Många av våra leverantörer finns i närområdet och i framtiden ser vi gärna fler.

FAKTA ÄNGSBACKA KURSGÅRD

Verksamhetsidé: Festivaler och kurser för personlig utveckling.

Intressanta satsningar: Festivaler med olika tema året om. Kurser och möten. Ekologisk och närproducerad mat.

KONTAKT

Alexander Karlsson, verksamhetsledare, mobil 073-634 90 66, e-post alex@angsbacka.se

NÄRPRODUCERAT KÖTT GER JOBB OCH LOCKAR BESÖKARE

När Pernilla och Gustaf Thelin tog över Tranhems gård utanför Karlstad för fem år sedan var inriktningen spannmål.

Nu är man en av länets mest uppskattade närproducenter av nöt- och hjortkött. Allt fler konsumenter efterfrågar närproducerade livsmedel. Det känns bra att veta att djuren har mått bra och att råvarorna har tagits om hand på bästa sätt. Samtidigt har nya regler gjort det möjligt för djurproducenterna att etablera mindre slakterier.

Dessa nya affärsmöjligheter har Tranhems gård tagit fasta på. Numera sker hela produktionskedjan på gården. Gårdsbutiken som säljer både det egna köttet och andra produkter, öppnades 2009.

Efter nysatsningen har Tranhem växt som arbetsplats. Förutom ägarna jobbar där idag tolv personer.

– På det här sättet bidrar vi till att skapa sysselsättning inom lantbruksnäringen, säger delägaren Pernilla Thelin. Det behövs fler jobb utanför städerna. För oss själva är det här ett jobb, men också en livsstil.

FAKTA TRANHEMS GÅRD

Verksamhetsidé: Producerar hängmörat kött av nöt och hjort genom hela kedjan – uppfödning, slakt och försäljning i gårdsbutik.

Antal medarbetare på gården: 12.

Intressanta satsningar: Eget gårdsslakteri, gårdsbutik planerar för eget rökeri.

KONTAKT

Gustaf och Pernilla Thelin, mobil 054-53 90 00, e-post info@tranhem.se
Hemsida: www.tranhem.se

I takt med att kunderna får upp ögonen för gårdens verksamhet växer också antalet besökare i butiken. Tranhem ligger ju inte så långt ut på landet, bara tio kilometer från Karlstads centrum.

– Vi är ett besöksmål, fortsätter Pernilla. En del som kommer hit gör det som en utflykt, med picknickkorg och allt. En stor del av produktionen säljs till butiker och större kök – till restauranger och konferensanläggningar i Värmland, som vill erbjuda sina kunder närproducerad mat.

– Pernilla Thelin driver tillsammans med sin man Gustaf Tranhems gård som främst satsar på närproducerat hängmörat nöt- och hjortkött.

Väse har definitivt en framtid! Maria Mangelin och Lena Hedberg är med i byalaget.

STORMÖTEN HÖJER ENGAGEMANGET

Den 6 september 2008 invigdes den nya idrotts- och aktivitetshallen i Väse – tack vare Väse Framtid och den konstruktiva dialog som byalaget har med kommunen.

Idrotts- och aktivitetshallen var ett av de första ärendena som Väse Framtid aktivt drev i det lilla samhället ett par mil öster om Karlstads tätort. Sättet att arbeta och samverka lever nu vidare i flera andra projekt.

– Vi fortsätter att lyfta upp frågor som rör oss vid till exempel stormöten, berättar Lena Hedberg, byalaget. Möjligheten att påverka höjer engagemanget.

Via byalaget har Väse fått en gemensam röst i diskussioner med kommunen kring hur samhället ska utvecklas och vilka investeringar som behövs. Alla Väsebor får önska och tycka. Vid affären i centrum finns en brevlåda för förslag. Dessutom ser Väse Framtid till att synas

ordentligt vid olika aktiviteter, till exempel vid den traditionella vårmarknaden. På hemsidan finns också en länk för kontakt.

– Vår vision är att Väse ska växa, att unga familjer ska flytta hit och rota sig, fortsätter Lena. Medelåldern i vår styrelse är faktiskt relativt låg. Ett hinder är dock bristen på bostäder. Väse Framtids aktiva arbete ligger även bakom de fina små stugorna, lekparken och grönområdet som numera finns i centrum. Här drev ungdomar ett kafé genom sommarjobb i Karlstads kommun förra sommaren, och förhoppningen är att aktiviteter som detta kommer att fortsätta.

FAKTA VÄSE

Landsbygdsutvecklare: Väse Framtid.
Boende Väse socken: Cirka 2 000.
Intressanta satsningar: Idrotts- och aktivitetshallen och flera ideer till Leaderprojekt.

KONTAKT

Maria Mangelin, ordförande, mobil 070-205 76 07, e-post mangelin@spray.se
Hemsida: www.vaseframtid.se

”VI MÖTS I MOLKOM” BEVARAR SERVICENIVÅN

Livsmedel, blommor, kläder, tyger och många olika typer av hantverkare. Molkomborna hittar det mesta på nära håll. Och så ska det förbli, tycker Köpmannaföreningen.

Syftet med kampanjen ”Vi möts i Molkom” kan inte undgå någon. Den som bor i Molkom med omland ska inse värdet av de företag som finns etablerade på orten och välja dem i första hand. I samma anda har köpmännen satsat på utbildning i marknadsföring för både sig själva och flera andra serviceföretag.

Den som kommer till Molkom ska dessutom känna sig riktigt välkommen. Besökare möts numera av en ny snygg välkomnande skylt vid riksvägen. Ingen kan åka förbi utan att lägga det lilla samhället på minnet.

– Alla som flyttar hit får en välkomstpärm, berättar Catharina Ericson, projektledare. Det är en present från oss som verkar i Molkom. De får veta det mesta om service, föreningar och annat som gör det lättare att komma in i den nya vardagen. Flera företag lämnar samtidigt en välkomstcheck med prisrabatter eller andra erbjudanden.

Alla dessa idéer är frukten av ett Leaderprojekt som går under namnet ”Nästa steg”. Den som stannar till och svänger av vägen kommer snart även att mötas av en ny informationstavla. Det ska bli lätt att hitta rätt och att se hela utbudet av företag och aktiviteter.

– Molkom är idag ett levande landsbygdssamhälle, fortsätter Catharina Ericson. Så vill vi att det ska förbli. Vi stöttar varandra och det finns en bra gemenskap. Förhoppningen är även att fler ska starta företag här.

Välkomstskylten är ett av resultaten av samarbetet mellan köpmannaföreningar och kommunen.

FAKTA MOLKOM

Landsbygdsutvecklare: Köpmannaföreningen i Molkom.

Boende Molkom: Cirka 3 800.

Intressanta satsningar: Marknadsföringsutbildning för köpmän och företagare, välkomstpärm till nyinflyttade. Leaderprojektet nästa steg

KONTAKT

**Catharina Ericson, projektledare,
mobil 070-533 39 91,
e-post syservice@telia.com**

Trakterna kring Älvsbacka lämpar sig speciellt för utveckling av naturturism, något som byalaget vill satsa på för framtiden.

NATURTURISM MED FRAMTIDA MÖJLIGHETER

Utvecklingsidéerna i Älvsbacka har en tydlig riktning: Spännande aktiviteter, nära naturupplevelser och attraktiva boställen för både besökare och bofasta.

Byalaget Älvan fick nyligen en utvecklingscheck från Leader Närheten för att kunna identifiera de styrkor och möjligheter som finns i bygden. Idéer finns det gott om. De bidrar till att skapa samsättning, aktiviteter och ett attraktivt boende på landsbygden.

– Vi vill värna det öppna landskapet.

Det höjer värdet på bygden både i våra besökares ögon och för alla oss som lever här, säger Martin Edman, ordförande i byalaget Älvan.

Bygdegården Fyrbo är en tillgång.

Den är en mötesplats och arena för gemensamma aktiviteter, men också en inkomstkälla med verksamheter som nu ska utvecklas vidare.

– Fyrbo är en populär lägergård, här anordnas kurser och här finns ett litet vandrarhem. Vårt mål är att anställa ett antal personer för att utveckla ett koncept för naturturism, fortsätter han. Vi har ett spännande och rikt djurliv med chans att få se lodjur, bäver, varg och älg. Den som vill fiska har också kommit rätt!

Målgrupperna är flera. Förutom läger- och kursdeltagare vill Älvan nå fler aktiva barnfamiljer. Man vill också bygga upp ett kontaktnät med invandrargrupper i närområdet.

– Vi har börjat utveckla dessa kontakter med målet att fler invandrare ska få lära känna och uppleva den svenska naturen just här i Älvsbacka.

FAKTA ÄLVSBACKA

**Landsbygdsutvecklare: Byalaget Älvan.
Folkmängd i Älvsbacka: 220.**

**Intressanta satsningar: Naturturism i när-
området, ökad läger- och kursverksamhet,
Sinnenas trädgård.**

KONTAKT

**Martin Edman, ordförande,
mobil 076-135 52 30,
e-post martin.edman70@gmail.com**

BRUKSORTEN HAR FÅTT EN NY BYGDEGÅRD

Nu är aktiviteterna igång igen i Älvenäs! Det som behövdes var ett gäng eldsjälar med lust att samla människor, mötas och umgås.

Älvenäs är en egen del av Vålberg, som i sin tur är ett mindre samhälle ett par mil väster om Karlstads tätort. I takt med att det gamla bruket och andra betydande industrier lagts ned eller minskat sin verksamhet, la sig också lugnet.

Med hjälp av Leader-projektet LIVS – livskvalitet i Vålberg och Slottsbron, bildades under 2009 en bygdegårdsförening som nu också har fått ta över det tidigare församlingshemmet från Svenska kyrkan.

– Varannan söndag händer det något här, berättar Margaretha Fjäll, anställd av Leader-projektet LIVS. Det är föreläsningar, bingo, sång och musik, loppis eller något annat.

– Det finns också möjlighet att hyra bygdegården för egna kalas eller aktiviteter, fortsätter Monica Gustafson. Det är bara fantasin som sätter gränser!

En bit längre bort ligger Älvenäsparken och där finns planer på att åter ordna med dansbana. Arbetet är i full gång med att planera projektet och om allt går i lås så kan det kanske bli dans här i Älvenäs

redan den kommande sommaren.

Genom en utvecklingscheck har det även börjat pyra av liv i Vålbergs insomnade tennisklubb. Nu finns nya unga personer som engagerar sig och verksamheten i klubben kommer igång igen. Slottsbrons Folkets Hus har fått en utvecklingscheck för projektering av kullen. Kafeteria har öppnats i huset och fyra personer har fått sysselsättning.

Margaretha Fjäll och Gunilla Höfvits är anställda av Leader-projektet LIVS. Monica Gustafson jobbar för ökad aktivitet på orten som ordförande i Vålbergs företagsgrupp.

FAKTA VÅLBERG

Landsbygdsutvecklare: Vålbergs företagsgrupp (Vålberg, Edsvalla, Segerstad)
Boende Vålberg: Cirka 3 800.
Intressanta satsningar: Leader-projektet LIVS – livskvalitet i Vålberg och Slottsbron, nya Älvenäs bygdegård.

KONTAKT

Margaretha Fjäll, mobil 070-403 10 80,
e-post: nor.hockey@telia.com

Alva Johansson, Solveig Johansson, Gösta Johansson, Berith Nyqvist Cech, Fred-Inge Johansson och Agnetha Gustavsson arbetar alla aktivt för en levande mötesplats i Ölmlhult.

MÖTESPLATS FÖR GAMMAL OCH UNG

Ölmlhults skola stod klar år 1918. Ungefär 70 år senare – efter att kommunen flyttat skolverksamheten – togs den över av Ölmlhults intresseförening. Idag är den en levande mötesplats och fylls regelbundet av alla möjliga aktiviteter.

Ena dagen är det en intressant föreläsning som drar nästan hundra besökare, nästa eftermiddag är den uthyrd för en lantlig bröllopsfest eller ett dop.

– Vi var många som kände att vi behövde ett ställe att mötas på, berättar Berith Nyqvist Cech. Sedan två år deltar vi även i Leader-projektet Mötesplats Ölmlhult tillsammans med missionsförsamlingen. På så sätt har vi kunnat bjuda hit många intressanta människor.

Matkännaren Carl Jan Granqvist är en av dem, skådespelaren Johannes Brost och simmaren Anders Olsson ett par andra. Mötesplatsen i den tidigare skolan

bidrar till att landsbygden i denna del av Karlstads kommun lever, och även förnygras. Den äldre generationen tar med sina barn och barnbarn till olika aktiviteter. Och vid alla större högtider bjuder traditionen på firande i Ölmlhult. På valborgsmässoafton, nationaldagen midsommar samt kring jul.

– Vi samarbetar allt mer med näringslivet runt omkring. Vi köper råvaror från gårdar i närheten och här finns en handelsträdgård, fortsätter Berith.

I östra delen av Ölmlhult ligger sjön Mosaren. Här lär sig barnen att simma på sommaren.

– Intresseföreningen har nu fått i uppdrag av kommunen att sköta badplatsen.

FAKTA ÖLMHULT

Landsbygdsutvecklare: Ölmlhults intresseförening.

Bofasta: Cirka 50.

Intressanta satsningar: Mötesplats Ölmlhult, uthyrningsrum, festlokal, sköter badplatsen vid sjön Mosaren, med i flera Leader-projekt.

KONTAKT

Berith Nyqvist Cech, vice ordförande och projektledare, mobil 070-725 67 27, e-post berit.cech@kau.se

EXEMPEL PÅ PROJEKT DÄR KARLSTADS KOMMUN DELTAR:

Waterways for growth: Projektet samlar totalt 14 partners från sex EU-länder som vill skapa en hållbar förvaltning av inlandsvattenvägar där ekonomisk utveckling går hand i hand med värnande om natur- och kulturvärden. Stöd till företagsutveckling och entreprenörskap ingår också, samt att återskapa historiska vattenvägar och förbättra befintliga.

Kontakt: Nina Höjdefors, Karlstads kommun, 054-29 85 20, nina.hojdefors@karlstad.se.

Klarälvsprojektet: Främja turismen runt Klarälven och ytterligare fyra älvnära leder. Här finns stor potential att skapa bättre förutsättningar för företagen att samarbeta kring paketlösningar, bokningar och marknadsföring.

Kontakt: Nina Höjdefors, Karlstads kommun, 054-29 85 20, nina.hojdefors@karlstad.se.

Värmland - en vandringsdestination: Projektet tar bland annat fram kriterier för att kunna kvalitetssäkra befintliga vandringsleder till Värmlandsleder. Kvalitetssäkringen innefattar skötsel, relationer med markägare, upplevelser, naturstigar, information etc.

Kontakt: Ylva Gustafsson, Hushållnings-sällskapet, 054-54 56 05, ylva.gustafsson@hushallningsallskapet.se

Leader Närheten: Den ideella föreningen Leader Närheten arbetar för att utveckla landsbygden genom stöd till idéutveckling i Karlstad och grannkommunerna Grums, Kil, Forshaga och Hammarö. Samverkan mellan näringslivet, den ideella sektorn och kommunerna är en förutsättning. Lokala krafter får möjlighet att realisera sina drömmar och idéer tillsammans med andra.

Kontakt: Peter Aschberg, Karlstads kommun, 054-29 50 27, peter.aschberg@karlstad.se

KOMMUNEN SOM ÄR LITE GLADARE

Nästan 17 000 av Karlstads 84 700 medborgare bor på landsbygden eller i en av våra mindre tätorter. Runt om i kommunen finns många goda exempel på företag och föreningar som bidrar till landsbygdens utveckling och skapar förutsättningar för tillväxt. Ta kontakt med dem redan idag. De delar gärna med sig av sina erfarenheter. I Karlstad gillar vi att ha gäster och du är välkommen!

KARLSTADS KOMMUN

Karlstads kommun, 651 84 Karlstad.

Telefon: 054-29 50 27.

Hemsida: karlstad.se